

55.

67.

68.

63.

64.

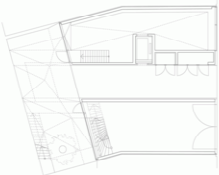
62.

61. Koch Oberhuber Wolff Gallery Arno Brandlhuber 2010

Brunnenstraße 9.

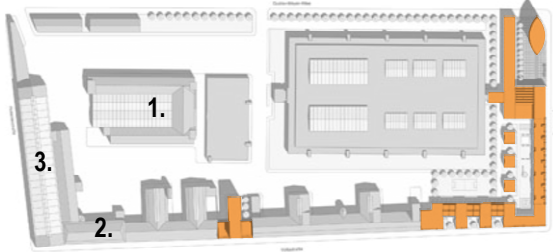
A Koch Oberhuber Wolff Gallery új otthonát a berlini *Arno Brandlhuber* tervezte. A galéria homlokzata nagy kapualjjal köti össze az utcát a hátsó udvarral, az utcáról hatalmas, kétszárnyú kapu tárja fel az előcsarnokot.

62. AEG magasfeszültségű üzem, kismotorgyár és összeszerelőcsarnok Peter Behrens 1911-13

Gustav-Meyer-Allee

Az 1907-től az AEG háziépítésének számító Peter Behrens az épületegyüttest az 1896-ban épült gyáregületek közé fűzte. A magasfeszültségű üzem (1) olyan kéthajós csarnok, amelyet két öteletes toronyszerűen kiemelt lépcsőház közé épített be. A kismotorgyárnál (2) a klinkerburkolatú osztásrend teljes hét emeleten végigvonul. Az 1911-13-ban épített összeszerelőcsarnoknál (3) Behrens lemondott a híres turbinacsarnokot jellemző monumentalitásról. Ennél az acél konstrukciónál az üvegezett csarnoktető számított újdonságnak. A gyáregület megformálásában klasszikus építészeti formákhoz nyúlt, melyek a nagyfeszültségű üzemnél egyiptomi, a kismotorgyárnál görög formákat idéznek. Az épületek kapcsolatot mutatnak Karl Friedrich Schinkel klasszicista építészetével is.

63. 240-es tömb, lakóházak, irodák és üzletek, Josef Paul Kleihues 1998

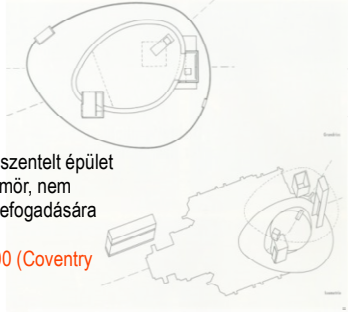
Voltastrasse / Brunnenstrasse

Mindig nagy kihívás olyan erős történelmi súllyal bíró helyre tervezni, mint amilyen az AEG gyár ipari műemlékeinek közvetlen környezete. Kleihues ebből a kora-modern formanyelvűből hozott létre új, mai együttest. A hely hatvanas évekbeli bővítése meglehetősen heterogén volt, a tervezett épületek rendje és tisztasága fegyelmezi a területet anélkül, hogy a hely eredeti karaktere látná kárát.

64. Berli Fal emlékhely Kollhoff und Kollhoff 1998

Bernauer strasse/Ackerstrasse (Gedenkstättte Berliner Mauer)

Az *East-Side Gallery* és a *Martin Gropius Bau* melletti faldarabokon túl a Bernauer strassénél található a Berli Fal egyik eredeti formájában megmaradt része. A Fal a *Sophienfriedhof* temető északi oldalánál húzódott, 1972 óta a temető falát is adta. A sok keletnémet menekülésére lehetőséget adó szomszédos házakat lebontották, 1985-ben (!) a senkiföldjén álló 1894-es építésű *Megbékélés Templomát* szintén, mivel a tűzvonalba esett. 1998-ban avatták fel az itt lévő emlékművet: az 1993-as nyertes pályamű nyomán a senkiföldje egyik oldalán (a nyugati oldalon "Todesstreifen"-nek, halálzónának hívták) a párhuzamos falak egy 7 m magas acélfalig futnak. A polirozott fémfelület tükröződése mintha tovább folytatná a határerősítéseket, a belsőbe egy kis lyukon nézhet be a látogató. 1999-ben a *Bernauer Strasse 111*-ben kiállítási épület nyílt, ennek tetejéről az egykori határvonal és a fém falak jól láthatók.

65. A "Megbékélés Kápolnája" Peter Sassenroth és Rudolf Reitermann 2000

Bernauerstrasse - (Kapelle der Versöhnung)

A fenti együttest a kiásozott eredeti alapok egy része fölé építendő Megbékélés Kápolnája, a senkiföldjén álló megszentelt épület teszi teljessé. A Husitenstrasse tengelyében álló ovális épület két elemből épül fel: a belső egy szintén ovális, tömör, nem teherhordó préselt agyag mag, ami egy könnyű, áttetsző rácsos fa héjazaton keresztül tárul fel. A belső 100 fő befogadására alkalmas, a fa oltár a Megbékélés Templomából származik.

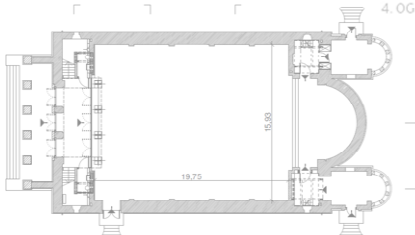
Opening hours and services: **Tu.-Su. 10.00 - 17.00. Sunday Service: Sunday 10.00. Devotion & prayer: Fr. 18.00 (Coventry Service) and Sat. 12.00. 15 minute Service for one of the victims of the Berlin Wall: Tue. - Fri. 12.00.**

66. Társasház, roedig . schop architekten 2009

Anklamer Straße 52.

Különlegessége a háznak, hogy nem ingatlan-befektetésként, hanem egy "baugruppe" keretében valósult meg. A 10 lakás többféle módon felosztható, a vizesblokkokat összekötő aknák okos elhelyezésének köszönhetően. Az értékesítés során súlyozták egyes szintek négyzetméterárait: 0.8-cal szorozták a földszintet, 1.25-tel a legfelső szintet. Ezzel együtt az volt a cél hogy minden szinten jó lakások jöjjenek létre, ezért is vállalták az építészek hogy övek lesz az utolsóként megmaradó.

A folyamat viszonylag korai stádiumában már eldőlt, hogy a teljes tetőszint - rajta egy vendéglakással és tetőterasszal - közös tulajdonban marad: ezt heti rotációban használhatják a lakók.

67. Elisabethkirche Karl Friedrich Schinkel, 1832-34

Klaus Block 2002-2007

Invalidenstrasse 3.

Az Elisabethkirche a legnagyobb *Schinkel* 1830 körül épített négy külvárosi temploma közül. A második világháborús pusztítás után - az orgona és a famennyezet teljes egészében elpusztult - csak 1990-ben állították helyre. Az utóbbi években kulturális eseményeknek, koncerteknek ad helyet (szemben egy 1886-os vásárcsarnok).

68. BIGYard Zanderroth Architekten, 2011

Zellerstrasse 5-11.

Zanderroth Architekten építészei által Berlinbe tervezett BIGYard projekt tavaly elnyerte az Ugo Rivolta-díjat. A két sorban elhelyezett lakóházak zárják az utcavonalat, 45 önálló otthonnak adnak helyet, melyek mindegyike a családi házak jegyeit hordozza magán. A projekt - méreténél fogva - számtalan közösségi aktivitásra nyújt lehetőséget, melyek közül a legfontosabb az 1 300 m2-es, osztatlan közös udvar, de ilyen a 250 m2-nyi közös tetőterasz a csodás berlini panorámával és szabadtéri főzési lehetőséggel, a szauna vagy a négy vendégapartman. A projektet „baugruppe” vállalkozás keretein belül valósították meg.

69. e3 Berlin KADEN KLINGBEIL ARCHITEKTEN 2010

Esmarchstraße 5.

Tervezői szándék volt egy nyitott épület létrehozása - szemben a Berlinben szokásos tűzfaltól-tűzfalig, azonos párkánymagasságot tartó tömbrekonstrukciókkal. Ez csak egy "baugruppe", egy építőcsoport keretében volt megvalósítható, hiszen ők inkább érdekeltek és motiválhatóak voltak, mint egy befektetői csoport. Az épület fa oszlop-gerendás szerkezetű, fa-vasbeton vegyes födémekkel, a közlekedés különálló lépcsőházban zajlik. 2002 előtt a német tűzrendészeti szabályok csak háromszintes faépületekre adtak lehetőséget, a jelenlegi szabályzók is csak ötre - a hét szint így igazi különlegességnek számít, amit a tűzoltóhatóságokkal való szoros együttműködéssel sikerült elérni. Az épület új standardot állít fel a fa szerkezetű, ökológikus épületek részére.

70. East-Side Gallery

A Berli Fal leghosszabban megmaradt darabja (1,3 km.), jelenleg a világ legnagyobb szabadtéri galériája. A felületen vagy 100, a világ legkülönbözőbb részéről származó művész festménye látható 1990-ből. A képek a változás örömet, eufóriát és a jövővel kapcsolatos reményeket fogalmazzák meg. Az idők során a festmények kétharmada nagyon erősen megrongálódott - az idő múlásának, más graffitiknek vagy vandalizmusnak köszönhetően, 2009-ben elkezdtek a fal restaurálását. 2006-ban a Fal egy 40 méteres szakaszát kicsivel nyugatabbra szállították, az eredeti pozícióval párhuzamosan, az O2 aréna feltárását biztosító út miatt.

71. Oberbaumbrücke Santiago Calatrava 1996

Az 1896-ban épült neo-gótikus híd nemcsak a normál utcai forgalmat szolgálta ki, hanem egy elegáns, aszimmetrikus ívvel az új, akkor igen korszerűnek számító felszíni vasútvonalat is. A II. világháború utolsó napjaiban a középső része felrobbant, ezt az 50-es években ideiglenes acélszerkezettel pótolták. A fal megépültével a Nyugat-Berliniek részére a hídon határátkelő létesült. Az ideiglenes áthidalást felváltó új acélhidat Santiago Calatrava tervezte. A dekoratív téglarchitektúrába való beavatkozás visszafogott és elegáns, szép példája a történelmi építészet és a korszerű mérnöki alkotás egymás mellett élésének.

72. "Bonjour Tristesse" - IBA lakóház, Alvaro Siza Vieira, 1982-90

Schlesisches Tor - 52-lakásos lakóház, napközi-otthonos iskola, öregek-klubja

A tömb kiegészítésének elve a különös gesztusok ellenére sem sérül: a jobb oldalon az attikafal a szomszéd oromfalszerű tűzfalát folytatja; balra a felső ablakos ablakok között párkány-darabok folytatják a szomszéd párkányát. A napközi (és óvoda) szerkesztése izgalmas és a telkek rendszerére reflektáló helyzetet teremt; expresszív formálást mutat a földszintes, tetőteraszos idős-klub is, de az utcavonalától visszahúzza található, a szomszéd ház beforduló homlokzata miatt.

"A felirat elhelyezésének ironiáját a "bánatos" ablakosok inspirálták, ahogy az építészek egészséges humorral emlegették; a "Bonjour Tristesse" így most a sarokház mintegy hivatalos nevévé vált."

73. Spree, fürdőhajó AMP Arquitectos, 2004

Am Flutgraben, Berlin

Ez az úszó medence egy öreg uszály újjrahasznosításával jött létre. A javaslat új kapcsolatrendszereket építhet ki a város és a folyó között, új életet költöztetve a Spree itteni partjára. A víz Spree vizénél melegebb, 24 fokal, a vízfelszín a folyóbnál 80 cm-rel van magasabban. Minden nap nyitva 8:00-tól, diákoknak 3 €.

architekturpreis 2006

